

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

84. Vicinis in oppid. vberrima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

hereditariae, ac velut fata domestica, creduntur tam longo ex-
 tubernio, in Deos penates euasisse, & familiarum tutelares: accedat
 cum circumferuntur, mos stipis idolo conferendae ab singulis quas
 prateruehit domibus, cui nemo deesse absque offensione populi, &
 periculo tuo possit. His elisi cadebant conatus omnes Longobardi, &
 tolerantia, quod eò ferebat acerbius quod ciues mente præclare affe-
 cta erga Christi legem, velut præcellentem, nimis tamen seueram con-
 sabantur, nec expedire se poterant à difficultate qua vna tenebantur,
 illi quidem multarum vxorum; hi vero multorum Deorum, & bene-
 ficorum. Longobardi cursum hæc remora tenuit ad annum 1599. quo
 illi suggestum diuinitus vt in vicinis circum pagis experiretur qua fru-
 ge fieret Euangelij Sementis, Machia, Mochi, Cincum, Iancianum,
 Cinten, Vancunum, & alij frequentes domibus, & habitatore, vtram-
 que fluuij prætendebant ripam. Die Apostolorum Principibus sacro,
 iussit F. Franciscum Martinez in diem proximum populo vniuerso con-
 cionem indicere in qua essent de lege Domini cœli, præconem audi-
 turi ab Occidente vltimo in Sinas aduectum ad commonstrandum in
 iter beatitatis sempiternæ: adfuturum die proximè subsequenti, adol-
 sent illi, exultaret nemo, de re tanti vel semel audirent; simul iis ho-
 ram locumque condixit: incredibili concursu pagani ad hanc vocem
 postridie confluant, scire autem apud nos quid sit, qua lege viuatur,
 nam de religionis nouæ ritu minimum laborabant, quam videbant
 Sciaocci in solo Doctorum non coalescere, multo minus foras extra
 urbem diffundi: verum enim vero diuina bonitas eorum fefellit curio-
 sitatem, & veritati auditæ mancipauit. Imitabatur docens, Litera-
 tos, qui siue de Deo, & religione; seu de virtutibus sermonem in-
 stituant, posita coram tabula, sedentes dicunt. Mystera fidei, prius
 data opera ponebat, quæ innata homini ratio, pronius approbat;
 semper tamen in Christum desinebat, cuius dignitatem, & meritum
 mundusque hominis reparandi cum expliuisset, inter faces accensus
 adorandam illis eius effigiem exhibebat, quam venerabantur demissa
 corporis proclinatione, & grandis acerræ iussu liberali: eruditus per
 aliquot dies libellum tradebat Doctrinæ Christianæ quem memorie
 mandarent; dabat iis statim quotidie horam, qua dum priuatis re-
 spondebat cuiusque dubiis, doctrinæ omnium consulebat. Post vero
 quam tales formarat discipulos, vt possent ipsi alios docere, celebri-
 tingeat baptisinate, cuius apparatus ad eò non auerfabantur ipsius
 Ethnici, vt amicos & consanguineos è sacro fonte, pompa eadem, &
 symphonia sonorum domum reducerent, qua solent reduci qui gradu
 aliquo à Rege aucti sunt, eius familiam in perpetuum ornaturus, nec
 alia mente hunc iis honorem debere censebant, nisi quod nobilem
 professi, cœli Domino seruitutem, eius deinceps legibus viuèrent, in
 quibus id vnum displicebat, quod excellentia virtutis plus placerent,
 quam posset humana tenuitas viuendo assequi. Pagorum exetemplo in-
 speratum

84.
 Vicini in
 oppid. vber-
 rima.

speratum euenit, vt ipsa quoque ciuitas caperetur, & ex mutatis eorum moribus qui Christo nomina dederant, de lege ipsius sentiret magnificentius, cumque abluerentur vitali aqua cohonestaret illos in festo comitatu. Centena iam multa in vrbe & foris Longobardus baptismo expiarat, habuissetque facile multò plures, si magis numeri speciem quam virtutis spectasset, quæ idcirco debebat in Neophytis eminere quod legis præstantiam, eorum ex moribus Ethnici metirentur. Fortunante his incrementis Deo conuersionem virorum, cepit Longobardus apud se meditari, qua via posset idem bonum communicari cum feminis; suspiciosissimum negotium inter Sinas à quibus anxia seruatur scrupulositate, præsertim si susciperetur fide nondum magnopere diffusa, nec satis vulgo explorata. Quamobrem Riccium & reliquos Patres super eo prudenter consuluit, rescisistque ab ipsis, indultum Iaponibus & Sinis, à summo Pontif. vt in iustrandis baptismo feminis, abstineretur à tactu pectoris aurium, labiorum, & vntionibus. Illarum vero institutionem ad tradenda illis scitu necessaria, tam seuèrè, tamque arctis sibi Longobardus lineis definiuit, vt honestatis Christianæ magis inde suspiceretur modestia. Cum enim pateret viros etiam ingenio acutos non posse satis Christiana doceri, nisi crebra de iis, & diuturna colloquutione, disputatione, & illustratione dubiorum; sisti sibi feminas non sinebat nisi tantum semel, maritis eorum & Patribus; vbi fidei summam cum pronuntiasent, testarenturque se illi firmiter assentiri, exerto modicè capite excipiebant aquam sacri baptismatis, & Sinæ plurimum laudabant in ritu illo Christiano sollicitudinem pudoris conseruandi mori suo, & diligentia congruentem. Ad hoc Longobardus accuratissima disciplina instituebat viros, vt ex parentibus filia, ex maritis vxores, necessario credenda, & seruanda condiscerent; illas vero non ante producebant baptismo expiandas, quam plene omnia tenerent. Patrique id vnam supererat, vt audiret ex iis articulos fidei cum eorum expositione, præcepta Decalogi, & preces consuetas, cum solenni ad vitium idolorum eiaratione, admissorumque eatenus criminum; & promissione in posterum fidelis ad mortem, & inuolatz Christo seruitutis. Restabat aliud multo perplexius de confessionibus illarum audiendis; sed sperabat processu temporis, pietatis, & fidei futurum, vt sese id quoque expediret, quod & factum paulatim; & assecutus est etiam, vt se Deo nonnullæ dicarent, & suis in ædibus æmularentur cœnobiorum sanctitatem. Gaudebat interea Longobardus diuinæ providentiæ obseruatione quæ præter spem omnem, & velut fortuito ad se mitteret senes decrepitos, sacris iniciandos aquis; pauloque interdum post in cœlum abituros; donorum ad hæc quibus Dei Mater, supra naturæ vim afficiebat Neophytos quæ sui admiratione quoadque integras pariebant Christo familias. Quid illa comminutis ab se referta simulachris, etiam antiquis familiarum penetibus, canistra,

85.
Feminarum
conuersio fa-
cilitior euadit,
cautio ad
hoc ingenas
adhib.

86.
Conuersi at-
dent studio
alios conu.